

Ooit belicht vanuit drie invalshoeken de brede geschiedenis van de bloembollensector:

- Wat gebeurde er 25, 50, 75 of 100 jaar geleden?
- Een bijzonder boek uit de KAVB-bibliotheek.
- Een uitvinding die de sector sterk heeft beïnvloed.

Uniek Tulpboek behouden waard

Hoe zagen de tulpen er in de Gouden Eeuw uit? Een kleine groep van tulpenboeken geeft daar antwoord op. Een bijzonder exemplaar dreigt uit Nederland te verdwijnen. Zijn eerste eigenaar: Nicolaes Tulp.

Tekst en fotografie: Arie Dwarswaard

De meeste boeken die in deze rubriek aan de orde komen, leiden een veilig leven. Geen discussie over verkoop om welke reden dan ook. Het zijn de uitzonderingen die de regel bevestigen. Omdat het boek weerloos is, zijn er mensen nodig die zich inzetten om het boek te behouden. Dat geldt op dit moment voor het tulpenboek van Nicolaes Tulp, dat de Collectie Six voor Nederland wil behouden.

NAAM EN PRIJS

Tulpenboeken kwamen in Nederland in zwang, toen in de eerste helft van de Gouden Eeuw de tulp steeds populairder werd. Omdat de tulp maar kort bloeit en de handel het hele jaar door plaatsvond, was een verzameling afbeeldingen een handige aanvulling.

Van de meeste tulpenboeken is de herkomst niet bekend. Dat geldt wel voor het tulpenboek dat al heel lang in bezit is van de familie Six. De eerste eigenaar was niemand minder dan Nicolaes Tulp,

die vooral bekend is van het schilderij van Rembrandt dat in het Mauritshuis hang, getiteld De anatomische les van dokter Tulp. Hij was een beroemd chirurgijn in Amsterdam en veranderde in 1626 zijn eigen naam Claes Pieterszoon in Nicolaes Tulp. Hij hield van tulpen, maar deed niet mee met de tulpenwindhandel. Hij vond het zelfs zo erg, dat hij nog heeft overwogen zijn naam weer terug te veranderen. De families Tulp en Six raakten verwant met elkaar, omdat dochter Margaretha Tulp trouwde met Jan Six (I). Door vererving kwamen veel objecten van de familie Tulp terecht bij de familie Six, zoals nagenoeg alle schilderijen waarop Nicolaes Tulp staat, maar ook een zilveren tulp, gemaakt door de beroemde zilversmid Johannes Lutma. Ook het tulpenboek van Nicolaes Tulp is zo in de familie Six terecht is gekomen. In het huis van de familie Six aan de Amstel is het allemaal te zien. Het tulpenboek van Nicolaes Tulp is bijzonder vanwege de omvang: er zijn 104 tulpen en anjers in afgebeeld, een enorm

aantal. Daarnaast staan bij alle afbeeldingen de namen en in veel gevallen ook de prijs die ervoor betaald is. Die combinatie komt nauwelijks voor. Ook is de schilder bekend: Jacob Marrel. De 104 afbeeldingen ogen uniform, wat doet vermoeden dat het boek speciaal is gemaakt als geschenk aan Nicolaes Tulp, die een hoge status had in Amsterdam. En het boek verkeert in een uitstekende staat.

HULP NODIG

Feit is dat dit prachtige boek er nog is, feit is ook dat het nog geen onderdeel vormt van de Collectie Six, die te zien is in het Huis aan de Amstel. Het boek ligt er wel, maar enkele achterneven willen het boek verkopen. De Stichting Collectie Six (ANBI) zet zich er voor in om het boek te behouden voor Nederland. Veilinghuis Sotheby's noemt het boek uniek en schat de waarde op 750.000 euro. Dat bedrag wil de stichting bijeenbrengen. Als 104 personen en instanties elk 7.500 euro doneren, dan blijft het boek behouden en te bekijken en wordt het toegevoegd aan de Collectie Six. Al bijna 5,5 ton is binnen, er zijn nog 33 donateurs nodig. Jonkheer Six (X) verwacht dat bij verkoop via een veiling het boek naar verre oorden verhuist en daarmee voorgoed uit Nederland verdwijnt. En dat voor een boek over een object dat zo onlosmakelijk met Nederland verbonden is. Een mooie opdracht voor ondernemers die de tulp vanuit hun bedrijf een warm hart toedragen. Meer informatie: www.collectiesix.nl, knop Tulpboek. ♦